

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
FACULTATEA DE LITERE
DEPARTAMENTUL TRADUCERE, INTERPRETARE ȘI LINGVISTICĂ APLICATĂ

APEL LA COMUNICARE

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ CU PARTICIPARE
INTERNAȚIONALĂ

Traducerea în era inteligenței artificiale: provocări și oportunități

5 decembrie 2025, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău

COMITET ONORIFIC

Adriana Cazacu-Țigaie, conferențiar universitar, doctor, Secretar de Stat, Ministerul Educației și Cercetării/ Universitatea de Stat din Moldova

Igor Șarov, profesor universitar, doctor, Rectorul Universității de Stat din Moldova

Sanda-Maria Ardeleanu, profesor universitar, doctor, Universitatea „Ștefan Cel Mare”, Suceava, România, Doctor Honoris Causa USM

Mzago Doktourichvili, profesor universitar, doctor, Universitatea de Stat Ilia, Tbilisi, Georgia

Sergiu Pavlicenco, profesor universitar, doctor habilitat, Universitatea de Stat din Moldova

Ion Manoli, profesor universitar, doctor habilitat, Universitatea Liberă Internațională, Chișinău, Republica Moldova

COMITET ȘTIINȚIFIC

Ludmila Zbanț, prof. univ., dr. hab. Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova – președinte

Georgiana Badea, prof. univ., dr., Universitatea de Vest din Timișoara, România

Petrea Lindenbauer, dr., hab., Institutul de Romanistică, Universitatea din Viena, Austria

Galstyan Garik, conf. univ., dr., Universitatea din Lille, Franța

Antonella Mauri, conf. univ., dr., Universitatea din Lille, Franța

Renata Georgescu, conf. univ., dr., Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România

Gayane Sargsyan, conf. univ., dr., Universitatea de Stat din Erevan, Armenia

Shushanik Tamrazyan, conf. univ., dr., Universitatea de Stat din Erevan, Armenia

Anna Melkonyan, conf. univ., dr., Universitatea de Stat din Erevan, Armenia

Manuela Mihaescu, dr., Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România

Liana Muthu, conf. univ., dr., Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România

Neli Ileana Eiben, dr., Universitatea de Vest din Timișoara, România

Iulia Bobăilă, dr., Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România

Tran Van Cong, conf. univ., dr., Universitatea din Hanoi, Vietnam

Eldina Nasufi, prof. univ., dr., Universitatea din Tirana, Albania

Eugenia Bojoga, conf. univ., dr. Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România

Iraida Condrea, prof. univ., dr. hab. Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova

Viorica Molea, conf. univ., dr. hab. Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova

Inga Druță, conf. cercetător, dr., hab., Institutul de Filologie Bogdan Petriceicu Hașdeu, USM

Karine Grigoryan, conf. univ., dr., Universitatea de Stat V. Briusov, Erevan, Armenia

Liana Nozadze, conf. univ., dr., Universitatea de Stat A. Tsereteli din Kutaisi, Georgia

Raluca-Nicoleta Balațchi, conf. univ., dr., Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

Olga Gancevici, conf. univ., dr., Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

Mariana Șovea, dr., Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

Rachida Sadouni, conf. univ., dr., Universitatea din Alger 2 Abou El Kacem Saadallah și Universitatea Blida 2 Ali Lounici, Algeria

Elena Prus, prof.univ., dr. hab., Universitatea Liberă Internațională din Moldova

Tatiana Ciocoi, conf.univ., dr. hab., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova

Irina Breahnă, conf.univ., dr. hab., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova

Ludmila Usatâi, conf.univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova

Angela Grădinaru, conf.univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova

Emilia Taraburca, conf.univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova
Cristina Crossu-Chiriac, conf.univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova
Carolina Dodu-Savca, conf.univ., dr., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Daniela Pascaru, conf.univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova
Elena Varzari, conf.univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova
Inga Stoianov, conferențiar universitar, doctor, Universitatea Liberă Internațională
Gabriela Șaganean, conf.univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova
Tatiana Porumb, conf.univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova
Nina Roșcovan, conf.univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova
Olesea Bodean-Vozian, conf.univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova
Ina Sîtnic, conf.univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova
Valeria Duca, dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova
Victoria Solovei, dr., Universitatea de Stat din Moldova, Republica Moldova

COMITET DE ORGANIZARE

Angela Grădinaru, Universitatea de Stat din Moldova - *președinte*
Ludmila Usatâi, Universitatea de Stat din Moldova
Ludmila Zbanț, Universitatea de Stat din Moldova
Nina Roșcovan, Universitatea de Stat din Moldova
Irina Breahnă, Universitatea de Stat din Moldova
Gabriela Șaganean, Universitatea de Stat din Moldova
Rodica Caragia, Universitatea de Stat din Moldova
Ina Sîtnic, Universitatea de Stat din Moldova
Oxana Căpățînă, Universitatea de Stat din Moldova
Natalia Mucerschi, Universitatea de Stat din Moldova
Tatiana Porumb, Universitatea de Stat din Moldova
Emilia Taraburca, Universitatea de Stat din Moldova
Cristina Crossu-Chiriac, Universitatea de Stat din Moldova
Silviana Cupcic, Universitatea de Stat din Moldova
Olesea Vîntu, Universitatea de Stat din Moldova
Victoria Solovei, Universitatea de Stat din Moldova
Natalia Gobjila, Universitatea de Stat din Moldova

COMITET DE LECTURĂ

Angela Grădinaru, Universitatea de Stat din Moldova
Ludmila Zbanț, Universitatea de Stat din Moldova
Irina Breahnă, Universitatea de Stat din Moldova
Oxana Căpățînă, Universitatea de Stat din Moldova
Natalia Mucerschi, Universitatea de Stat din Moldova
Nina Roșcovan, Universitatea de Stat din Moldova
Gabriela Șaganean, Universitatea de Stat din Moldova
Ina Sîtnic, Universitatea de Stat din Moldova
Tatiana Porumb, Universitatea de Stat din Moldova
Emilia Taraburca, Universitatea de Stat din Moldova
Cristina Crossu-Chiriac, Universitatea de Stat din Moldova

ARGUMENT

Inteligența artificială (IA) transformă radical peisajul traducerii, redefinind nu doar instrumentele utilizate, ci și rolurile specialiștilor din domeniu. Traducătorii și interpreții se confruntă cu o dublă provocare: adaptarea la noile tehnologii și păstrarea valorii adăugate a competenței umane. În același timp, IA oferă oportunități remarcabile pentru eficientizarea procesului de traducere, creșterea accesibilității informației și dezvoltarea unor noi forme de colaborare om-mașină.

Această conferință se dorește un spațiu de reflecție critică, dialog interdisciplinar și schimb de bune practici între cercetători, traducători, interpreți, dezvoltatori de tehnologie și formatori. Participanții sunt invitați să exploreze impactul inteligenței artificiale asupra teoriei și practicii traducerii, dar și asupra formării profesionale, eticii și pieței muncii.

Toată această problematică propune numeroase piste de reflecție și invită la o dezbatere incitantă în cadrul următoarelor axe:

1. Tehnologiile IA în traducere: între eficiență și precizie

Inteligența artificială a devenit un instrument esențial în procesul de traducere, contribuind la eficientizarea muncii traducătorului și la accelerarea fluxului de lucru. Printre cele mai răspândite aplicații se numără traducerea automată neuronală (TAN), post-editarea, sistemele de recunoaștere vocală și modelele de limbaj generativ, precum ChatGPT sau DeepL. Aceste tehnologii promit rapiditate, adaptabilitate și acces extins la conținut multilingv, dar ridică și întrebări legate de calitate, fidelitate semantică și control uman.

Axa propune să analizeze în ce măsură aceste instrumente reușesc să atingă un echilibru între eficiență și precizie, având în vedere contextul de utilizare, domeniul de specialitate și publicul-țintă. În timp ce traducerea automată poate oferi rezultate acceptabile în texte informative sau uzuale, dificultățile apar în traducerea nuanțelor culturale, a jocurilor de cuvinte sau a discursurilor specializate, unde intervenția umană rămâne indispensabilă.

Se încurajează comunicările care abordează comparativ performanțele sistemelor de traducere automată, studiile de caz privind post-editarea, integrarea IA în platformele CAT (Computer-Assisted Translation) și experiențele concrete din practică profesională. Alte direcții de cercetare pot include analiza erorilor generate de IA, impactul algoritmilor asupra deciziilor de traducere și modul în care traducătorii își adaptează strategiile pentru a colabora eficient cu tehnologiile emergente.

Această axă tematică vizează deschiderea unei debateri critice privind locul inteligenței artificiale în ecosistemul traducerii contemporane, între promisiunea progresului tehnologic și nevoia de rigoare lingvistică.

2. Traducătorul în era digitală: competențe, formare și adaptare

Transformările profunde generate de inteligența artificială și digitalizare impun traducătorului contemporan o redefinire a rolului profesional. Nu mai este suficientă doar stăpânirea limbilor de lucru sau a tehnicilor tradiționale de traducere: traducătorul din era digitală trebuie să dețină un set extins de competențe tehnice, digitale și strategice, esențiale pentru interacțiunea eficientă cu noile tehnologii.

Această axă este centrată pe investigarea modului în care traducătorii se adaptează la schimbările tehnologice și dezvoltă competențele necesare pentru a-și menține relevanța și competitivitatea pe piața muncii. Se încurajează contribuțiile care analizează integrarea IA în formarea universitară și

continuă, dezvoltarea curriculumelor în traducerea asistată de calculator (CAT), post-editare, utilizarea instrumentelor de gestionare a proiectelor de traducere, dar și integrarea aspectelor legate de etică profesională și de gândire critică.

Se pot aduce în discuție și modele inovatoare de predare a traducerii în mediul digital, colaborarea în cloud, învățarea asistată de platforme IA, simularea de proiecte reale, precum și studiile privind impactul acestor instrumente asupra învățării active. În paralel, este esențială reflecția asupra formării conștiinței profesionale și a capacității de adaptare la un peisaj în continuă schimbare.

Axa invită la dialog între formatori, traducători profesioniști, cercetători și studenți pentru a defini noile standarde ale meseriei și a identifica cele mai eficiente strategii de pregătire pentru meseria de traducător în contextul unei realități marcate de inovație accelerată și exigențe tot mai diverse.

3. Deontologie, calitate și responsabilitate în traducerea asistată de IA

Utilizarea inteligenței artificiale în traducere ridică o serie de provocări ce țin de deontologia profesională care nu pot fi ignorate. Pe măsură ce instrumentele automatizate devin tot mai performante și accesibile, apare necesitatea de a regândi criteriile de calitate, responsabilitatea traducătorului și standardele deontologice ale profesiei. Această axă propune o reflecție critică asupra echilibrului dintre eficiența tehnologică și exigențele etice în actul traducerii.

În contextul în care IA poate produce rapid texte în diverse limbi, calitatea rezultatului depinde totuși în mare măsură de intervenția umană – prin post-editare, validare terminologică sau adaptare culturală. Astfel, traducătorul devine nu doar un utilizator de instrumente, ci un garant al fidelității, coerenței și acurateței mesajului transmis. În același timp, responsabilitatea asupra conținutului tradus – în special în domenii sensibile precum medicina, dreptul sau diplomația – nu poate fi transferată integral către o entitate artificială.

Se încurajează intervențiile care analizează impactul utilizării IA asupra controlului calității traducerii, practicile de validare umană, delimitarea responsabilităților între traducător și tehnologie, precum și riscurile etice asociate (plagiatul involuntar, propagarea erorilor, lipsa transparenței algoritmilor). Alte teme de interes includ respectarea drepturilor de autor, protecția datelor și riscul reproducerii prejudecăților culturale sau lingvistice de către sistemele IA.

Această axă invită la dezbateri asupra necesității unor norme etice adaptate noilor realități tehnologice și a unei formări profesionale care să pună în centrul său nu doar competențele tehnice, ci și discernământul etic și responsabilitatea traducătorului ca mediator cultural.

4. Piața traducerii și noile modele de colaborare om-IA

Evoluția rapidă a tehnologiilor bazate pe inteligență artificială redefinește piața traducerii, generând mutații profunde în structura cererii, în profilul traducătorului și în modelele de lucru. Dacă în trecut traducerea era un demers eminentemente uman, astăzi asistăm la o trecere către procese hibride, în care omul și IA colaborează pentru a livra conținut multilingv rapid, eficient și adaptat contextului de utilizare.

Această axă tematică propune o analiză a modului în care interacțiunea om-mașină modelează noi practici profesionale. Se încurajează comunicările care investighează impactul tehnologiilor IA asupra tarifelor, termenelor de execuție, organizării muncii și relației cu clienții. De asemenea, sunt relevante studiile privind schimbarea statutului traducătorului – de la „producător” de text la „curator” sau „editor” de conținut generat automat – și emergența unor noi roluri profesionale: post-editor, evaluator de calitate, consultant lingvistic în proiecte tehnologice.

În acest context, colaborarea devine un element-cheie: între traducători și dezvoltatori de instrumente, între freelanceri și agenții, între om și algoritm. Se pot aborda teme precum: modelele de lucru în cloud, traducerea colaborativă pe platforme digitale, outsourcingul lingvistic și noile forme de intermediere profesională.

Totodată, axa deschide discuția asupra sustenabilității economice a profesiei, a protecției statutului traducătorului în fața automatizării și a modalităților prin care se poate construi un parteneriat echilibrat și etic între om și inteligența artificială.

Scopul este de a înțelege cum poate fi regândită piața traducerii într-un mod incluziv, inovator și centrat pe valoarea adăugată a expertizei umane.

5. Traducerea specializată și IA: eficiență în domenii cu terminologie controlată

Traducerea specializată presupune o înaltă precizie terminologică, coerență conceptuală și adecvare contextuală, fiind indispensabilă în domenii precum medicina, dreptul, economia, ingineria sau științele exacte. În aceste sectoare, utilizarea inteligenței artificiale (IA) și a instrumentelor digitale a devenit un sprijin semnificativ pentru traducători, mai ales în gestionarea volumului mare de documente, menținerea consistenței terminologice și reducerea timpilor de livrare.

Această axă își propune să exploreze potențialul tehnologiilor bazate pe IA în procesul de traducere a textelor cu terminologie controlată. Traducerea automată neuronală, memoriile de traducere, bazele de date terminologice integrate și instrumentele CAT îmbunătățite prin învățare automată contribuie la creșterea eficienței, dar ridică și întrebări privind calitatea rezultatului, interpretarea corectă a conceptelor și responsabilitatea umană în procesul decizional.

Sunt binevenite contribuții care prezintă studii de caz, cercetări empirice sau analize critice privind aplicarea IA în traducerea specializată, compararea performanței umane și automate în domenii tehnice, dificultățile întâmpinate în post-editarea textelor automat traduse sau riscurile de erori semantice în lipsa unei supervizări adecvate. De asemenea, sunt încurajate reflecțiile asupra rolului traducătorului ca expert terminologic și mediator între limbajul științific și publicul-țintă.

Această axă deschide un cadru de dialog între traducători profesioniști, formatori, cercetători și dezvoltatori de soluții tehnologice, în vederea identificării celor mai eficiente și responsabile modalități de integrare a IA în traducerea specializată, fără a compromite rigoarea și acuratețea impuse de domeniile de expertiză.

6. Traducerea literară în era inteligenței artificiale: între creativitate umană și automatizare

Traducerea literară rămâne una dintre cele mai complexe și sensibile forme de traducere, întrucât presupune nu doar transpunerea unui conținut lingvistic, ci și redarea stilului, tonalității, metaforei, ritmului și subtextului autorului. Într-o epocă în care inteligența artificială este din ce în ce mai folosită în traducerea automată, se impune o reflecție profundă asupra limitelor și potențialului acesteia în raport cu specificitatea discursului literar.

Această axă tematică își propune să analizeze dacă – și în ce măsură – modelele de traducere automată pot reproduce finețea, ambiguitatea și expresivitatea textului literar. În același timp, sunt binevenite cercetări privind modul în care traducătorii literari pot folosi tehnologia drept instrument de sprijin, fără a sacrifica autenticitatea și creativitatea actului traductiv.

Temele de interes includ: compararea traducerii literare realizate de IA și de traducători umani, intervențiile de post-editare în texte literare, provocările legate de metafore, jocuri de cuvinte, limbaj arhaic sau poetic, precum și impactul utilizării IA asupra procesului de creație traductivă. Pot

fi analizate implicațiile etice și culturale ale automatizării traducerii literare, mai ales în contextul circulației globale a literaturii.

Această axă deschide dialogul între traducători, cercetători în domeniul literaturii, lingviști computaționali și editori, cu scopul de a identifica forme echilibrate de colaborare între tehnologie și sensibilitatea artistică umană în serviciul creației literare traduse.

7. Traducerea audiovizuală și localizarea digitală în era IA

Într-un context digital dominat de conținut multimedia, traducerea audiovizuală (TAV) și localizarea digitală capătă o importanță tot mai mare. Apariția inteligenței artificiale a revoluționat aceste domenii, oferind soluții rapide pentru subtitrare automată, transcriere, dublaj sintetic, voice-over generat de IA și adaptare multilingvă a conținutului digital. Axa propune o reflecție asupra impactului acestor tehnologii asupra practicii profesionale, formării și calității traducerii audiovizuale.

Tehnologiile bazate pe IA pot accelera procesele de subtitrare și localizare, în special în contextul volumelor mari de conținut generate de platformele de streaming, social media sau e-learning. Totuși, apar numeroase provocări legate de adaptarea culturală, sincronizarea fină, transpunerea umorului, a expresivității sau a dialectelor regionale. În acest context, rolul traducătorului audiovizual se transformă: din simplu „redactor de subtitrări” în expert în transcreare, adaptare interculturală și post-editare creativă.

Sunt încurajate comunicările care analizează utilizarea IA în subtitrarea automată, traducerea și localizarea jocurilor video, aplicațiilor mobile, platformelor web sau a produselor multimedia. De asemenea, sunt relevante studiile privind impactul IA asupra accesibilității (ex. subtitrări pentru persoane cu deficiențe de auz, descrieri audio pentru nevăzători), precum și cercetările privind etica utilizării vocii sintetice în dublaj.

Această axă invită la dialog profesioniști din domeniul traducerii, cercetători, formatori și dezvoltatori de tehnologie pentru a evalua modul în care IA poate deveni un partener real în traducerea audiovizuală, fără a înlocui sensibilitatea umană esențială în transmiterea sensului, emoției și culturii.

ORGANIZAREA COMUNICĂRILOR

- Comunicări individuale (20 de minute + 5 minute de dezbatere/întrebări)
- Conferințe plenare (30 de minute)

MODALITĂȚI DE TRIMITERE A PROPUNERILOR

Propunerile comunicărilor vor include următoarele:

- Numele, prenumele, afilierea participantului;
- Titlul comunicării;
- 5-7 cuvinte-cheie
- Rezumatul comunicării max. 250 cuvinte însoțit de o scurtă bibliografie (3-5 titluri relevante)

Formular de înscriere

Nume:

Prenume:
Denumirea instituției:
Titlu științific:
E-mail:
Mod de participare (bifați): cu prezență fizică online
Denumirea axei în care se înscrie comunicarea:
Titlul comunicării:
Cuvinte-cheie (5-7 cuvinte-cheie):
Rezumat, 250 cuvinte:

Rezumatele și propunerile de comunicare vor fi transmise pe adresa angela.gradinaru@usm.md până la 24 noiembrie 2025

Limbile de comunicare: *româna, franceza, engleza, spaniola, italiana, germana, rusa.*

Articolele vor fi publicate în volumul „Actele Conferinței științifice cu participare internațională *Traducerea în era inteligenței artificiale: provocări și oportunități*”, editura CEP USM.

CALENDAR

- Difuzarea apelului la comunicări: 8 iulie 2025
- Data limită pentru trimiterea fișei de participare: 24 noiembrie 2025
- Trimiterea textului integral al comunicării: 20 decembrie 2025
- Conferința cu participare internațională: 05 decembrie 2025

CONDIȚII DE REDACTARE

Articolul trebuie scris clar, succint, fără corectări. Materialul cules la calculator în editorul *Word* se prezintă în format electronic.

Structura articolului:

Elementele principale ale articolului științific includ:

- rezumatul;
- cuvintele-cheie;
- introducere;
- metode și materiale aplicate;
- rezultate obținute;
- concluzii;
- bibliografie.

TITLUL (se culege cu majuscule) în limba de scriere a articolului și în limba engleză.

Ex.: l. română – **DETERMINĂRI PSIHOPEDAGOGICELE ABORDĂRII COMUNICATIV ÎN PREDAREA LIMBII ENGLEZE**

l. engleză – **THE PSYCHOPEDAGOGICAL BASIS OF COMMUNICATIVE APPROACH IN TEACHING ENGLISH**

Prenumele și NUMELE autorilor (complet).

Afilierea (instituția(le) în care activează auditorul(ii)).

Rezumatele (200-250 de semne) în limba de scriere a articolului și în limba engleză.

Cuvinte-cheie în limba de scriere a articolului și în limba engleză (7-10 cuvinte).

Textul articolului (la 1,5 interval, corp – 12, folosind formatul A4 cu margini de 2x2x2x2 cm).

Figurile, fotografiile și tabelele se plasează nemijlocit după referința respectivă în text sau, dacă autorii nu dispun de mijloace tehnice necesare, pe foi aparte, indicându-se locul plasării lor în text. Sub figură sau fotografie se indică numărul de ordine și legenda respectivă.

Tabelele se numerotează și trebuie să fie însoțite de titlu.

Bibliografie

În text **referințele** se numerotează prin cifre încadrate în paranteze pătrate (de exemplu: [2, p.7], [5-8]) și se prezintă la sfârșitul articolului **într-o listă aparte în ordine apariției în text**. Sursele bibliografice se prezintă în modul următor:

a) cărți tipărite și publicații monografice

ROJCO, A. ș.a. *Prestațiile sociale și impactul lor asupra reducerii sărăciei în Republica Moldova*. Chișinău: IEFS, 2011. 156 p.

b) contribuții în publicații monografice tipărite

SMITH, C. Problems of informatin studies in history. In: S.STONE, ed. *Humanities information reseearch*. Sheffield: CRUS, 1980, p.27-30.

c) articole în culegeri

КВИЛИНKOBA, E. Календарные обычаи и обрядность. В: *Гагаузы*. Отв. ред. М.Н. ГУБОГЛЮ, Е.Н. КВИЛИНKOBA. Москва: Наука, 2011, с.352-367.

d) articole în reviste

GUȚU, V., DANDARA, O., MURARU, E. Cadrul de referință al evaluării programelor de formare în învățământul superior. *Studia Universitatis. Seria Științe ale Educației*. 2007. nr.5, p.21-26.

e) materiale / teze ale comunicărilor la congrese, conferințe

BOTNARENCO, T. Sistem computerizat pentru investigarea și dezvoltarea rapidității reacției motrice de start la înotători. In: *Sportul olimpic și sportul pentru toți: materialele congr. șt. intern., 12-15 sept. 2011*. Chișinău: USEFS, 2011, vol.1, p.196-198.

f) hărți publicate separat

CROWN LANDS AND SURVEY OFFICE ; HONG KONG. [Hong Kong. 1 : 1,000. Series HP1C.] Hong Kong: CLSO, 1973. With contours and spot heights.

g) hărți publicate ca o contribuție în altă resursă de informare

National topographic map series. [Queensland index map]. 1:100,000. In: Australia. Division of National Mapping. Stratement of activities, 1 July 1984-30 June 1985. Annex A1.

h) documente de arhivă

Act de danie al regelui maghiar Vladislav al II-lea în favoarea cnezilor locali pentru "...possessionis Rywsor predictam ac Syrel vocatas in districtu de Haczaak habitas...". 01.09.1435. Text latin original. În: Arhiva Nationala Maghiara, Fond Arhiva Diplomatica, Dl. 29882. Budapesta.

i) materialele electronice

ЧИМПОЕШ, Д., ШУЛЬЦЕ, Э. *Экономическое состояние сельскохозяйственных предприятий Республики Молдова*. 2006. [Accesat 27.12.2021] Disponibil:

<http://www.iamo.de/fleadmin/institute/pub/dp91.pdf/>

j) tezele de doctorat

KARSTEN K. *Influența instituțiilor statale asupra sistemelor de ocrotire a sănătății* / Autoreferat al tezei de doctor în științe politice, Chișinău, 1998.

k) site-uri web

Words Without Borders: The online magazine for international literature. PEN American Center, ©2005[citat 12 July 2007]. Disponibil: <http://www.wordswithoutborders.org>

Lista referințelor trebuie să se încadreze în limite rezonabile.

Nu se acceptă referințe la lucrările care nu au ieșit încă de sub tipar.